

Okrugli stol „Hormonska oralna kontracepcija – stanje u Hrvatskoj“

Hrvatsko društvo za ginekološku endokrinologiju, Zbor novinara koji prate zdravstvo i medicinu Hrvatskog novinarskog društva i Bayer Schering Pharma održali su 19. veljače u zagrebačkom hotelu Sheraton okrugli stol „Hormonska oralna kontracepcija – stanje u Hrvatskoj“. Tom prigodom eminentni stručnjak za to područje prof. dr. sc. Velimir Šimunić održao je izlaganje o hormonskoj oralnoj kontracepciji (HOK) u Hrvatskoj, dr. Maureen Cronin, direktorica medicinskog odjela za ginekologiju tvrtke Bayer Schering Pharma, govorila je o sigurnosti HOK-a koji sadrže drospireron, a Mario Harapin, predsjednik Zbora zdravstvenih novinara, analizirao je medijsko izvještavanje o oralnim kontraceptivima u Hrvatskoj.

„Zemlje čiji zdravstveni sustavi slove za najbolje u Europi imaju najveću stopu korištenja HOK-a i najmanju stopu namjerno izazvanih pobačaja. U zemljama poput Belgije, Nizozemske ili Francuske, u kojima hormonsku kontracepciju koristi oko 40% žena, broj namjerno izazvanih pobačaja je zanemariv“, rekao je u svom izlaganju prof. Šimunić te naveo istraživanje iz 2006. godine prema kojem je čak 90.000 žena u Hrvatskoj (9% žena fertилne reproduktivne dobi) imalo jedan ili više namjerno izazvanih pobačaja.

Prof. Šimunić je istaknuo kako je prije prepisivanja oralnih kontraceptiva potreban detaljan razgovor s liječnikom i uzimanje anamneze na temelju koje će liječnik procijeniti može li žena uzimati kontracepcione pilule ili ne. Na taj način rizik od upotrebe oralnih kontraceptiva svodi se na minimum, a koristi su puno veće od rizika koji nose. Oralna hormonska kontraceptivna pilula na žensko tijelo ima i nekontraceptivna djelovanja; najčešća su oskudnije krvarenje za vrijeme menstruacije, regulacija ciklusa, manje ovarijskih

cista, manje bolova za vrijeme mješevnice, smanjene psihičke tegobe u vrijeme PMS-a, redukcija mioma te smanjen rizik oboljenja od osteoporoze. Šimunić je na okruglom stolu govorio i o raširenim zabludama vezanima uz kontracepcione pilule. Tako je naglasio kako su znanstvena ispitivanja dokazala da ne povećavaju rizik oboljenja od raznih vrsta raka; naprotiv, hormonski kontraceptivi imaju protektivni učinak na nastanak nekih vrlo teških bolesti. Studije su dokazale da se duljim korištenjem oralnih kontraceptiva smanjuje rizik oboljenja od raka jajnika i za više od 50%. Na taj način su hormonski kontraceptivi do sada spasili više od 200.000 žena od ove teške bolesti. Prema nekim znanstvenim istraživanjima čak i kćeri majki koje su koristile kontraceptivne pilule imaju smanjen rizik oboljenja od raka jajnika. Rizik od raka sluznice maternice također se značajno smanjuje uporabom pilula. Za 40% HOK smanjuje i rizik od raka debelog crijeva.

Unatoč tome što čak 70% žena u Hrvatskoj vjeruje kako oralne kontracepcione pilule uzrokuju debljinu, dr. Šimunić je istaknuo kako je to još jedna od zabluda, kao i zablude da oralni kontraceptivi uzrokuju akne i pojačanu dlakavost, a to su dokazala i brojna istraživanja. Dodao je kako nije čudno da postoje brojne zablude o hormonskim kontraceptivima jer se, kako pokazuju statistike i rezultati istraživanja, najveći dio žena o kontracepciji, njezinim prednostima i nedostacima, još uвijek informira preko prijateljica ili putem medija.

„Velika prednost korištenja oralne hormonske kontracepcije je što ona čuva, odnosno produžuje plodnost žena, a to je posebno važno uzmemu li u obzir demografsku sliku Hrvatske te činjenicu da Hrvatice u prosjeku prvo dijete rode tek s 29 godina“, rekao je dr. Šimunić te dodao:

„Po korištenju hormonskih kontraceptiva Hrvatska je mnogo bliže

zemljama poput Albanije, Rusije i Ukrajine nego razvijenim evropskim državama. Panika oko kontracepcione pilula koja se potkraj prošle godine proširila u Hrvatskoj bila je neopravdana i jako štetna. Čak 28.000 žena prestalo je koristiti hormonske kontraceptive. Oralnu kontracepciju dotad je uzimalo oko 80 tisuća žena ili 8,5% žena reproduktivne dobi. Nakon listopada prošle godine postotak je pao na svega pet posto, što je postotak koji je Hrvatska imala 2001. godine i što Hrvatsku svrstava na evropsko dno. Svjetska iskustva govore da u takvim slučajevima, kakav se dogodio u Hrvatskoj u listopadu, dolazi do porasta broja namjerno izazvanih pobačaja. Na sreću, situacija se popravlja i žene se postupno vraćaju uporabi oralne kontracepcije“.

Dr. Maureen Cronin, direktorica medicinskog odjela za ginekologiju tvrtke Bayer Schering Pharma istaknula je kako broj žena u svijetu koje koriste oralnu kontracepciju sve više raste i kako je ovaj način kontracepcije jako dobro prihvaćen.

„Kad su u pitanju nuspojave vezane uz hormonske kontraceptive, najčešće se spominjevenska tromboembolija. Ona se javlja jako rijetko, a rizik raste s godinama, povećanom tjelesnom težinom, poremećajem koagulacije te kod dugotrajne imobilizacije. Kombinirani hormonski oralni kontraceptivi također blago povećavaju rizik, na što prije svega utječu rizični faktori koje pojedina žena ima, ali taj je rizik triput manji od rizika u trudnoći“, rekla je Cronin te dodala kako je potrebno razbiti još uвijek prisutne predrasude kod žena u vezi uzimanja HOK-a. Cronin je objasnila kako je drospironon hormon vrlo sličan progesteronu – hormonu koji u određenim razdobljima menstrualnog ciklusa organizam sam proizvodi prirodnim putem te da su rizici zbog korištenja hormonskih oralnih kontraceptiva koji sadrže drospironon minimalni za zdrave žene.